

גנזי המלך

קובץ שבועי בעניני יהדות מהוצאת **ארבע כנפות** 370

להזמנת עלונים ולפרסום טל: 0732-776776 03-6777779 מופץ בכל הארץ ב-40,000 עותקים

"כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אֹיְבֶיךָ וַנִּתְּנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בִּידְךָ וּשְׁבִית שְׁבִי"

אתה ישן והוא ער לך

מתוך דרשותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א

(איוב' מא ג). חשוב בלבבך אילו אדם היה עושה עמך בחיידך תיקון האברים ותיקון השבעים כחות שיש באדם לשלמותו, כמבואר בהגר"א על ('ישעיה' יא), הלא אין די לעבוד אותו ית' בכל כחו. ומה צריך שכר אחר? אבל נדבה וחסד גדול לאדם, מה שישלם לו שכר בלתי תכלית לעתיד לבוא.

ואילו יצויר שיש בעולם רופא שיוכל לעשות אבר אחד באדם ומכ"ש רמ"ח אברים ושס"ה גידים, ע' כחות רוחניים, היש קץ לעבודתו ית' שאנו חייבים לו ברצון? ומכ"ש בשכר **המשך בעמ' 2 <<<**

אל יבהילך דברו ואם עצמו חייליו. כי עיקר כונתו לאמת השקר. כי המעט מן האמת, ינצח הרבה מן השקר, כאשר המעט מן האור, דוחה הרבה מן החושך' יעו"ש.

"פֶּלֶם אֶחָזִי חֶקֶב מְלֻמְדֵי מִלְחָמָה" ('שה"ש' ג ח), **"פִּי רִשְׁ"י; "מְלֻמְדֵי מִלְחָמָה"**, **מִלְחָמָתָה שֶׁל תּוֹרָה'**. פירושו; שלוחי השכל לדחות בקל, מה שרוצה לספק ולערבב דעת האדם באמונה ודעות. כי אם תהיה אמונתו שלמה בדעת חזקה, יבין היטב חיוב עבודת השם ברצון ובהכרח, כי כל השכר שהקב"ה ישלם לעתיד, רק נדבה וחסד. כי **"מִי הִקְדִּימֵנִי וְאֶשְׁלֶם"**

בעל 'חובת הלבבות' בפרק ה' מ'יחוד המעשה' כתב וז"ל; 'בן אדם ראוי לך לדעת כי השונא הגדול שיש לך בעולם הוא יצרך, הנמסך בכחות נפשך, אתה ישן לו והוא ער לך. לבש לך בגדי הידידות. ומן החזק שבשלוחיו שישתדל לספק עליך אמיתתך ולשבש מה שנתברר לך ולערבב את נפשך במחשבות כוזבים וטענות שקרים. ויספק עליך מה שנתברר לך מאמונתך ודתך. ואם תהיה נזהר ממנו ותזמין לו שלוחי שכלך להלחם אתו בהם, תנצל ותמלט ממנו בעזרתו ית'. ע"כ, אל תטרידך מלחמת זולתו ממלחמתו.

תמונות מהרצאותיו של הרב אמנון יצחק שליט"א בשבוע שעבר בטבריה ורחובות

"כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אִיבֶיךָ וַנִּתְּנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ וּשְׁבִית שְׁבִי"

'העקידה' ז"ל (בראשית' שער א'); כי כל זה כלול בתורה בקצרה; מה רבו מעשיך ה'.

ועפ"ז, הרי מונח בעליל בשכל האדם; כי יש בורא ברא עולמו בתכלית. ומכ"ש, אנחנו עם בני ישראל אשר עין בעין ראינו דבר ה' בסיני. ונתן לנו תורה בפרסום גדול בכל העולם. ולא די זאת אשר קבלנו איש מפי איש, אף גם זאת בכל דור ודור התורה מכרזת ואומרת; 'אוי להם לבריות מעלבוניה של תורה' (אבות' פ"ו), פירוש; כי הרי אתם רואים שכל דבריה שדיברה מראש הרי נתקיים עד היום הזה, בראיות עצמות אין מספר.

והנה, לולא ברא השי"ת באדם היותר גדול חלק שפל מאד, באופן שהאדם היותר גדול יוכל ליפול בעבירות חמורות בשביל דברים קטני הערך, לא היה מקום לשכר ועונש. ולכן ברא שפלות ג"כ באדם וכח היצר גדול מאד למען יוכל לצוד נפשות בדברים קטני הערך. אך אם יהיה לבן חיל ויהיה ממלומדי מלחמה של תורה, להכין שלוחי השכל לסתור טענות כוזבות מדומות של היצר בכל פעם וישען באלקיו; 'נאֲתָה תִּמְשָׁל בּוֹ' (בראשית' שם), בודאי ינגף היצר לפניו ויעלה מעלה מעלה, כי האמונה ברורה מאד.

ומדוקדק כן בפסוק; "כִּי תֵצֵא... וַנִּתְּנוּ... וְנִשְׁבִּיתָ" (דברים' שם) והנה "וַנִּתְּנוּ" (שם) מיותר. כי אחרי שנאמר: "וְנִשְׁבִּיתָ" (שם) ודאי נתון בידו. אבל בא לרמוז כי לא יסמוך על חכמתו, כי היצר תקיף ממנו לצוד נפשות היותר גדולות בדברים קטני הערך, בשביל חלק השפלות שיש באדם, כדי שיהיה שכרו מרובה מאד. אבל ב' תנאים יש; האחד; "כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה" (שם) על היצר, היינו; "אִיבֶיךָ" (שם) היותר גדול. והשני; כי תבטח בה' ית' שהובטחנו; "נִשְׁבִּיתָ" (בראשית' שם). והיינו; "וַנִּתְּנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ" (שם). וא"כ, הוא צריך להכין כלי קרב. היינו; שלוחי השכל נגדו לבטל ולסתור הדמיונות והבלבולי הבל שלו. אבל דוקא עם שלוחי השכל להשען באלקיו. וע"י שתי הבחינות דוקא, ה' ית' יעזור לנו בתוך כ"י אכ"ר. ('חכמה ומוסר' ח"א מא' ר"ז).

הקל הזה אשר ראשו חד וסופו נקוב, עשה את עצמו בלי אומן, הרי צחוק עשה לנו השוטה המדבר הזה ולמשוגע יחשב לנו! ועאכ"כ, אם יאמר לנו על כלי מורה השעות שכל הגלגלים וכל מה שיש שם, כולם עשו את עצמם בלי כונת ומעשה אומן, הלא יותר צחוק יהיה לנו! ומכ"ש עולם מלא בחכמה וגבורה שמעצמו נעשה!! היש יותר צחוק מזה!! ומכ"ש עולם הגלגלים שכל מה שישתכלו החכמים בהם ע"י מיקרוסקופ, יותר מבהיל גודלם וסדרם הנפלא, היש מסודר בלי מסדר? והוא ית' אשר ברא אותם וסדרם כרצונו ומנהיג על ידם עולמו כרצונו.

והנה הפילוסופים היותר גדולים כאריסטו וכדומה לו, הניחו ג' ראיות חזקות שאין להזיז אותן; כי העולם נברא במכוון עמוק מאד מאד, כראוי לבלי תכלית. הא' כי המקרה לא ירבה. פי' אם יקרה לפעמים אדם מוצא מציאה יקרה מאד, זה יכול להיות מקרה, אבל לא נוכל להאמין כי האדם מוצא מציאות יקרות תמיד, זה הבל! ומעתה הלא אנו רואים כי העולם גדול מאד וענינים שונים הרבה מאד וזה אי אפשר במקרה רק במכוון.

ועוד ראייה שניה; כאשר נראה אדם תועה בדרך, יכול להיות שמוצא בית ליכנס שם, אבל שימצא בית מכוון כרצונו דוקא, כך וכך חדרים כרצונו בלי מגרעת ואנשים בהם כרצונו וכל הכנות המצטרך לאדם הכל בחכמה נפלאה, כל מה שיעמיק בהם יותר, יבין יותר חכמה הכמוסה בהם ורפואות לכל חולי ורופאים מחוכמים בהם, זה אי אפשר בלי מכוון. הרי שתי ראיות חזקות.

ראייה שלישית; מקרה, לא יוכל להיות מכוון לתכלית. כגון מי שאבד כיס מעות, אי אפשר שיחשוב כדי שיהא למוצא להשיא בתו, כי הלא אבד במקרה. והנה אנו רואים כי כל עניני העולם תכלית זה לזה, כגון העשב, לאכול לבהמה. והבהמה, לתכלית עבודת האדם. והעור, לעשות כסות. והזבל, לזבל שדות. וכן מתכת, לעשות גרזן ולקצוץ בו אילנות. ואילנות, לשריפה ולבנות בתים. השמש, להאיר. וכנהנה רבות, הארכתי בביאורם להקל על המעיין. והעיקר להשיב אל הלב. וכתב

הנפלא והנשגב בלי תכלית בעולם שכולו טוב וכולו ארוך?! נתבונן בזה היטב איך שהשכר עבור עבודת ה' אינו רק חסד גדול וזהו שנאמר: "כִּי תֵצֵא לַמִּלְחָמָה עַל אִיבֶיךָ וַנִּתְּנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ" (דברים' כא'). פירוש; כי השונא הגדול היותר חזק, אורב עליך בלי הפסק, הוא יצרך הרע אשר לבש לך בגדי ידידות לשרשך מארץ החיים וסדר מלחמת היצר כך הוא, צריך להכין שלוחי השכל לסתור טענות הכוזבים ודמיונות שקרים שבאו עליך.

ואל יבהילוך דבריו, אם רק תכין היטב לבך ואל ימס לבבך ממנו, כי הובטחנו בתורה מקרא מפורש; "נִשְׁבִּיתָ" (בראשית' ד ז). וכל מגמתו רק לבלבל דעת האדם בדמיונות כוזבים, כדי שידמה לו שהוא חלוש באמונה ויתחיל להרהר ועי"ז נתן שאור בעיסה וח"ו יוכל להחמיץ. כידוע דברי המכילתא' ועיין רמב"ן פר' בשלח' 'בשעה שראו פרעה נוסע אחריהם', כי זה הרמב"ן עיקר גדול למוסר.

וז"ל הרמב"ן ז"ל; "נִשְׁבִּיתָ" (שמות' יד יא) 'מאחר שנתנו שאור בעיסה באו להם אצל משה, אמרו לו: 'הלא זה הדבך אשר דברנו אליך' (שמות' יד יב) 'ושאור שבועיסה הוא היצה"ר והיה דעתם לומר; כי מתחילה צעקו אל ה' לתת בלב פרעה לשוב מאחריהם וכאשר ראו שלא היה חוזר, אבל היה נוסע וקרב אליהם, אז אמרו; לא נתקבלה תפילתנו. ונכנסה בלבם מחשבה רעה להרהר אחרי משה כאשר בתחילה'. עכ"ד יעו"י"ש. ('העורך').

ע"כ, צריך האדם כשיבוא לו ח"ו איזה דמיון מהיצר, צריך לזכור תכף כי זה רק דמיון וטענה כוזבת. וכבר הובטחנו; "נִשְׁבִּיתָ" (בראשית' ד ז). וצריך להכין תכף שלוחי שכלו לבטל טענות הכוזבות והשי"ת יעזור לנו כמו שהובטחנו, אם רק נצא למלחמה עליו בשלוחי השכל; "תִּרְבּוּ עַל יָרְכוֹ" ('שיה"ש' ג) היינו; שלוחי השכל "וַנִּתְּנוּ ה' אֱלֹהֶיךָ בְּיָדְךָ" (דברים' כא) כנ"ל.

והנה יש לנו לדעת, כי האמונה פשוטה מאד, אם רק יעיין היטב בשכלו, ראשית; אם יאמר לנו אדם, כי המחט

שילוח הקן

"שִׁלַח תְּשִׁלַח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ"

היתה זו הגאולה השלמה. ואכן, מצות 'שילוח הקן' באה ללמדנו דבר זה. אף כי הצפור הגדולה, האם, נתונה בידיו של האדם. ויכול הוא להפיק ממנה תועלת אישית. בכל זאת, מצוה עליו התורה לשלח את האם לטובת הכלל, למען תוכל היא להביא עוד צפרים לעולם, לבל יכחד מין זה מן העולם. ע"י קיום מצוה זו, מסתגל האדם לכבוש את אנוכיותו לטובת הכלל. לכן אמנם גדול שכרה של מצוה זו, שיוכל לחנך את בניו לתורה ולקרב את בואו של מלך המשיח ואלהיו הנביא. ■ ('אבני אזל')

לותר על נגיעותיו ועניניו האישיים לטובת הכלל, לטובת רעיון נעלה, או לטובת השלמה רוחנית. בגלל נגיעה של ממון נמנע אדם מלתת לבניו חינוך תורני וסופו שהוא מאבד אותם מידיו. בגלל נגיעה של כבוד, או ריוח מתהוים כל מיני מחלוקות, שנאות וקנאות ועוד כיוצא באלה מעשים רעים. ברם, אילו היתה האנושות מסוגלת לותר על הענינים האישיים לטובת ענין נעלה יותר, או רעיון נשגב כלשהו, כי אז היה העולם בא לידי התקון האמיתי והשלם בכל הענינים. גם בחינוך הבנים וגם בחיים החברתיים והדתיים, או אז

"שִׁלַח תְּשִׁלַח אֶת הָאֵם וְאֶת הַבָּנִים תִּקַּח לָךְ" ('דברים' כב ז)
'ומה שכר אתה נוטל? שאם אין לך בנים, אני נותן לך בנים. אם קיימת מצוה זו, אתה ממנה לבוא מלך המשיח. אם קיימת המצוה הזאת, אתה ממנה את אליהו הנביא' ('דב"ר' ו ו-ז)
 במה גדולה מצוה זו ששכרה כה גדול, לזכות בבנים ולהביא את משיח ואלהיו הנביא? ברם, שרש כל הרע שבעולם וכל הקלקולים, גם בחינוך הבנים, גם בעבודת השם וגם במעשים שבין אדם לחברו, הוא האנוכיות, היינו; מה שאין אדם מסוגל

חרשות

עינו, נותן לו דמי עינו. חירשו, נותן לו דמי כולו. מחיר של כל הגוף, מדוע? כי אדם ללא יד, הינו בעל מום, ששוה לדברים אחרים, אך הוא נשאר אדם. אבל אדם שאבד את השמיעה, נורא ואיום. **'חירשו, נותן לו דמי כולו.'** אם **'איננו שמע'**, כמעט אין לו עתיד, הוא אבוד. ה' רוצה שנשמע אל קול ה'**שופר'** ובין מה תוקעים. **'שפרו מעשיכם'** ('ויק"ר' כט ו) וחזרו בתשובה! זו קריאתו של ה'**שופר'**, לא לישון בתוך הכלי הזמן, לא לטבוע בים הכסף והרצונות, כך מסביר הרמב"ם את קול השופר; **'אם יתקע שופר בעיר וְעַם לֹא יִתְקַדְדוּ'** ('עמוס' ג ו). ■

את קול בכייתו, אע"פ שסופו היה אמור להיות גרוע, כמו **שנאמר: 'בְּאֶשֶׁר הוּא שֵׁם'** ('בראשית' כא יז). היינו; שדנים אותו לפי מעשיו שעושה כעת, לא כפי מעשיו העתידיים. ומדוע **"בֵּן סוֹכֵר וּמוֹכֵה"** גרוע מאחרים **"וְנִהַרְגַע עַל שֵׁם סוֹפֵר"**? **אומר הגר"י גלינסקי שליט"א** (מובא ב'להגיד', פרשת 'כי תצא'); התשובה היא בשתי המילים שנאמרו **"בֵּן סוֹכֵר"**; **"איננו שמע"** ('שם')! כיון שאיבד את חוש השמיעה, הוא אבוד. **חז"ל אומרים** במסכת 'בבא קמא' (פה); **'קטע את ידו, נותן לו דמי ידו. שיבר את רגלו, נותן לו דמי רגלו. סימא את**

בפרשת **"בֵּן סוֹכֵר וּמוֹכֵה"** **באים אביו ואמו ואומרים: 'בְּנֵינוּ זֶה סוֹכֵר וּמוֹכֵה אֵינָנו שְׁמַע פְּקֻלָּנוּ זוֹלָל וְנִסְבָּא'** ('דברים' כא כ) וסוקלים אותו. **שואלת הגמרא** ('סנהדרין' עב); **'וכי מפני שאכל זה תרטימר בשר ושתה חצי לוג יין האיטלקי, אמרה תורה; 'יצא לבית דין ליסקל'?** **אלא; הגיעה תורה לסוף דעתו של בן סורר ומורה, שסוף, מגמר נכסי אביו ומבקש למודו ואינו מוצא ויוצא לפרשת דרכים ומלסטם את הבריות. אמרה תורה; 'ימות זכאי ואל ימות חייב'.** **שואלים השואלים;** הרי אצל ישמעאל מצינו בתורה שאדרכא, ה' שמע

חלום

מהמיטה, לראות אם אכן יש ממש בראיתו וראה עוד שלחנות זהב בחדר. **אמר לעצמו;** "סביר להניח, שיש ממש במה שהם אומרים, שאני המלך". התחזק עוד, **קם ואמר:** "מי יודע, אולי בעבר היה חלום, החלום הוא העבר, שהייתי פעם רועה צאן". **"בְּשׁוֹב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ פְּחֻלְמִים"** ('שם'). כאשר תבוא הגאולה, נביט ונראה כזה אושר, עד שכל העבר, הבעיות והצרות, יהיו כמו חלום. ■

והביאוהו לארמון המלכות. הוא לא הבין מה רוצים ממנו. **אמרו לו:** "אתה המלך". **אמר להם:** "תעזבו אותי, אני רועה צאן, אינני מלך". ונטלוהו בכח. הוא היה עיף, השכיבו אותו במיטה של זהב והניחו אותו לישון, כששני שומרים עומדים לידו. כאשר התעורר, ראה כי הוא במיטה של זהב, **אמר לעצמו;** "בטח אני חולם עתה". נרדם שוב וכשהתעורר, שוב ראה, זהב ושומרי ראש. ככה, כמה פעמים. החליט לרדת

אנו אומרים תמיד: 'בְּשׁוֹב ה' אֶת שִׁיבַת צִיּוֹן הָיִינוּ פְּחֻלְמִים' (תהלים ככו). שואל ה'מגיד מדובנא'; לפי הדקדוק צריך להיות כתוב; **'נִהְיָה כחולמים'**, כי מדברים אודות העתיד? **מבאר ה'מגיד מדובנא' ע"פ משל;** לבן מלך, ילד קטן, שהיה שבוי בידי אויבים, שם שימש כרועה צאן ומאכלו חתיכת לחם יבש טבול במים. המלך מת. יצאו לחפש את הבן, עד שמצאו אותו רועה את צאן שוביו במדבר. חטפו אותו

פרשת 'כי תצא'

"ועשית מעקה לגגך"

ר"ת של "מעקה" הם; 'הרהורי עבירה קשו מעבירה'

"כי תצא למלחמה על איבך ונתנו ה' אלקיך בְּיָדְךָ וְשִׁבִיתָ שְׁבִי" (דברים' כא י)

שעה שאתה לוחם את מלחמתך התמידית נגד אויבך התמידי, היצר הרע "נְשִׁבִיתָ שְׁבִי" - למוד תלמד ממנו לקח, כיצד לנהל את המלחמה. ובאותה מידה של זריזות ועקשנות שהוא משתמש בה כדי לשבותך, תשתמש אתה כדי לשבות אותו. (הבעש"ט)

"ונתנו ה' אלקיך בְּיָדְךָ"

הרבי מקוצק היה אומר; 'לא בכדי נאמר בכתוב: "כי תצא למלחמה על איבך". כי ההצלחה במלחמה, תלויה ביזמה שאתה מגלה. וביכולתך לצאת אל האויב ולהכותו על אדמתו שלו. וככל שאתה נוקט יזמה ותחבולות מלחמה ואינך יושב בחיבוק ידים קודם שהאויב בא להתקיף אותך, מרובים הסיכויים שיקויים בך; "ונתנו ה' אלקיך בְּיָדְךָ"'. "והוא הדיון אומר הרבי מקוצק "במלחמת היצר, שאדם מנהל יום יום, כל עוד לא נתת ליצה"ר דריסת רגל אצרך, קל יהיה לך להתגבר על מזימותיו ולנצחו. אבל, אם תאפשר ליצה"ר להדור בגבולך, לא יעלה בידך להרחיקו מעליך. ותהיה זקוק למאמץ רוחני גדול ולרחמי שמים מרובים".

מי רודף אחרי מי?

חסידי הרבי נפתלי מרופשיץ זצ"ל אמרו פעם לרבם: "ישיא לנו רבנו עצה טובה, שלא ירדוף אחרנו יצה"ר להדריך את מנוחתנו ולהסיט אותנו מדרך הטוב!" **השיב רבי נפתלי לחסידים:** "עד שאתם דואגים שיצה"ר לא ירדוף אחריכם, דאגו נא תחילה, שאתם לא תרדפו אחריו".

"לְפָתַח חֲטָאת רִבְּי" (בראשית' ד ז)

ויצ"ט אינו בא עד שהאדם בן י"ג שנה, לכן האברים של אדם רגילים עם היצה"ר

מיום הלידה, כשהאדם בא לחזור בתשובה, היינו; שיצא למלחמה על האויבים, שהוא היצה"ר והאברים, אזי; "ונתנו ה' אלקיך בְּיָדְךָ" שהוא היצה"ר, אז "נְשִׁבִיתָ שְׁבִי", שהם אברי הגוף. "נְכָאִית בְּשִׁנְיָה אֲשֶׁת יַפֵּת תֹּאֵר" ('שם' פס' יא), שהיא הנשמה. "גִּלְתָּה אֶת רֵאשֶׁה" ('שם' פס' יב), שתסיר אמונות הרעות. "נְעִשְׂתָה אֶת צַפְרֵינְיָה" ('שם'), שהיא חתיכת ומניעת המותרות. "נְהִסִּיחָה אֶת שְׁמֶלֶת שְׂבִינָה מְעִלְיָה" ('שם' פס' יג), שהוא הלבוש שנעשה ממעשה העברות, כענין; "הִסִּירוּ הַבְּגָדִים הַצְּאִיִּים" ('זכריה' ג ד). ואח"כ; "וּבִקְתָה אֶת אֲבִינָה" ('שם') זה הקב"ה. "נָאֵת אִמָּה", זו כנסת ישראל, כענין; "אֲחֵרֵי שׁוֹבֵי נַחְמָתִי" ('ירמיה' לא יח). ותבכה על עונותיה "נִכַּח יָמִים", שהוא חודש אלול, שהם ימים ולא שנים, שהם זמן התשובה. (ספר' לקוטי תורה' פרשת 'כי תצא', לרבנו האר"י הקדוש)

"וְהָיָה אִם לֹא תִפְצֹתָ בָּהּ" (דברים' כא יד)

הלא צריך היה הכתוב לומר: "אם לא תחפוץ בה", בלשון עתיד, כשם שנאמר בתחילה: "וְתִשְׁקָתָ בָּהּ" ('שם' כא יא). ברם, החילוק שבין 'חשק' ובין 'חפץ' הוא זה; ש'חשק' פירושו; התלקחות רגעית של התאוה, של הרגש. ואילו 'חפץ' פירושו; רצון המבוסס על השכל ושיקול הדעת. **לפיכך אמרה תורה;** שלאחר שתקח אותה ותשקט את חשקך הרגעי, או אז יתברר לך, כי מלכתחילה לא היה לך כל 'חפץ' אליה, כי אם רק 'חשק' בלבד. ('אהל מועד')

"כי יקנה לאיש בן סוחר ומוכה" (דברים' כא יח)

כותב כאן רש"י ע"פ חז"ל ('סנהדרין' עב); "בן סוחר ומוכה" נהרג על שם סופו. הגיעה תורה לסוף דעתו; סוף שמכלה ממון אביו ומבקש לימודו (תאוותיו שהורגל בהן) ואינו מוצא. ועומד בפרשת דרכים ומלסטם הבריות.

אמרה תורה; ימות זכאי ואל ימות חייב. וקשה; שהרי שנינו במסכת 'ראש השנה' (טז); 'אינן דנין את האדם, אלא לפי מעשיו של אותה שעה, שנאמר: "כי שמע אלקים אל קול הנער באשר הוא שם" (בראשית' כא יז) ורש"י בפירושו מביא מאמר חז"ל זה ומדגיש, שאדם נדון לפי מעשיו של אותה שעה' ואפילו הוא עתיד להרשיע לאחר זמן? משיב ע"כ הרבי מקוצק זצ"ל; דברי רש"י: "בן סוחר ומוכה" נהרג על שם סופו, משמעם הוא; שנדון על סוף שם התואר שלו ("מוכה"). כי לא זו בלבד שהבן הוא "סוחר" (סר מהדרך הישר), אלא הוא גם "מוכה" לאחרים ללכת בדרך הנלווה שבחר בה. 'כל המחטיא את חבריו קשה מן ההורגו, שההורגו בעולם הזה, יש לו (לנהרג) חלק לעולם הבא. והמחטיאו, הורגו בעולם הזה ולעולם הבא!'. (תנחומא' פנחס' ג.)

'אל תסתכל בקנקן אלא במה שיש בתוכו'

חכמינו אמרו: 'כל הנושא יפת תואר, יש לו בן סוחר ומוכה' (עיין רש"י פסוק יא). שכן חינוכו של ילד עשוי לתת פרי טוב, רק לכשאין משגיחים ביופי החצוני, אלא רק בתוכן הפנימי, לא 'היכן' לומדים, אלא 'מה' לומדים. אפשר שיהיו חדרים מרווחים ונאים, מורים מהודרים ונעימי הלכות, אבל אם התוכן הוא נבוב ונעדר כל רוח של תורה ויהדות, אזי מן הנמנע הוא שיגדל מזה בן ישר ונאמן, כי אם "בן סוחר ומוכה". אם הוא נותן עיניו ביפת התואר בגלל יופיה, מבלי להתחשב בכך שהיא בת נכר, הרי משמע שהוא מעמיד את המראה החיצוני למעלה מן התוכן, א"כ, 'יש לו בן סוחר ומוכה'. ('אבני אזל')

"הקם תקים עמו" (דברים' כב ד)

האדם מחויב לטעון עם בעל החמור המשא על חמורו, שכתוב: "הקם תקים עמו". אך אם הלך הבעלים ואמר לו: "הואיל ועליך מצוה לטעון, טעון" - פטור. שנאמר: "עמו". וכדאיתא ב'ספרי'. וכן בכל עניני האדם, אם מקדש את עצמו מלמטה, מקדשין אותו מלמעלה. אם האדם

גנזי המלך דברים הטעונים גיזה גנזי המלך דברים הטעונים גיזה

מבקש אחר התפילה: 'נצור לשוני מרע ושפתי מדבר מרמה' (תפילת עמידה) אם הוא בעצמו נשמר מזה, אזי מן השמים יעזרוהו. אבל אם משליך האדם זה אחר גוו ואינו עושה מאומה להשמר מזה, איך יבקש זה מהקב"ה? וכן אנו מבקשים בתפילתנו; 'והאר עינינו בתורתך' (סידור תפילה) ואם אין אנו יושבים תיכף אחר התפילה אל השלחן ללמוד, אזי אין תפילתנו מתקבלת. הא למה זה דומה? לאחד שמבקש מחברו להלוות לו איזה סך והמלוה הסכים. אך בקש את הלוה לבוא אליו לביתו ושם יתן לו את ההלוואה. ואם הלוה מתעצל ללכת, אין לו להתרעם על המלוה על שלא הלוה לו. כן הדבר בענינו, האדם מבקש מהש"ת להאיר עיניו בתורתו. והקב"ה משיבו, טוב הדבר אשר בקשת, שב אל השולחן וקח גמרא, או משניות בידך ואאיר את עיניך. אולם אם המבקש ממחר לעזוב את בית הכנסת לעסקיו ואינו שם לב לעסק התורה, אזי אין תפילתו מתקבלת ומה שבקש הרי זו תפילת שוא, מבקש בפיו ולבו בל עמו. (חפץ חיים')

"לא תחרש בשור ובחמור נחדו" (דברים' כב י')

"שור", היינו; מדרגה גבוהה. פירושו של "שור" הוא; הבטה מלמעלה (כמו: "אשכנזי ולא קרוב" (במדבר' כד יז). ואילו "חמר", מרמז על החומריות שבאדם. יש בני אדם שעובדים את הש"ת בתורה ובתפילה, אף על פי כן, שטופים הם בחומריות ובתאוה. לפיכך אמרה תורה: "לא תחרש בשור ובחמור נחדו". לא יתכן לעבוד את הש"ת במדרגות גבוהות ובחומריות בבת אחת. אם נפשך שואפת למדרגות, שומה עליך לכבוש את החומריות ולשבור את המידות. (מאור ושמש')

"ושבת נכסית את צאתך", יסלח לך הש"ת ויכסה את עונך; כפי שאמרו חכמינו: 'כל העושה דבר עבירה ומתבייש בו, מוחלין לו על כל עונותיו' (ברכות' יב) (בוצינא דנהורא')

"ולא יראא בך ענות דכר ושב מאתריך" (דברים' כג טו)

הכתוב מדבר בענין הצניעות ובקדושת המחנה. ונשתבחה בזה מידת הצניעות יותר מכל המידות המשובחות, עד שהקב"ה ענש על המדה הזאת ב"ושב מאתריך", כלומר; שישלק חלילה השגחתו מזה שאינו מתנהג במדה זו. ולא אמר כן בשאר המידות, ללמדנו; שזאת המידה נעלה מכולן. ו'דדא ביה, כולא ביה' (נדרים' מא). (חפץ חיים')

"ונתת תהנה לך על אונך תהנה בשבתך חוץ ונפתתה בה ושבבת נכסית את צאתך" (דברים' כג יד)

דברי תורה ומוסר שאתה שומע באזנך, "על אונך", יהיו חדורים וקבועים בלבך כיתד, כי אז, אפילו "תהנה בשבתך חוץ", כשתחרוג פעם חלילה במקצת מתחום הקדושה. "ונפתתה בה", חפור תחפור בקרבך ותעורר את דברי הקדושה ששמעת בשעתו "ושבת נכסית את צאתך", אזי יביאוך הדברים לידי תשובה ולידי כיסוי יציאתך החוטאת. (דגל מחנה אפרים')

וכן היה מפרש החפץ חיים' את הפסוק ב'תהלים' (ק"ט): "העבר עיני מראות שוא פנך כד תניני". דוד המלך התחנן בבקשה להעביר עיניו "מראות שוא", לא בקש לסייעו שלא לעשות 'מעשי' שוא, אלא רק לא לראות בעיניו את השוא שאחרים עושים, יען ידע, כי אם יתרגל 'לראות' בעיניו שוא, אזי יבוא ממילא לידי 'עשיית' שוא! כי מה הוא האדם? רק מה שהוא רואה בעיניו ושומע באזניו. ומענינת היא העובדה, שה'חפץ חיים' זצ"ל לא השתמש במשקפים אפילו בעת זקנתו. ובמתק שפתיו השיב לשואליו, כי: "איננו מתהלך בגדולות, די בשבילי מה שהנני רואה מסביבותי ולמה אשא עיני למרחוק"?! ■

"כי תבנה בית חדש ונשית מעקה למגף ולא תשים דמים בביתך כי יפל הנפל ממנו" (דברים' כב ח)

ר"ת של "מעקה" הם; 'מרהורי עבירה קשו מעבירה' ('יומא' כט). מוחו של אדם, שהוא המקום הגבוה ביותר בגופו, נקרא 'גג'. עליך לשמור על מוחך מפני הרהורי עבירה. (תולדות אדם')

"תהנה בשבתך חוץ", אפילו אם תצא פעם ותכשל בחטא, הרי אם "ונפתתה בה", אם בוש תתביש בעבירה זו (מלשון; "ונפתתה הלכנה" ('ישעיה' כד)), אזי;

הרב זכריה יצחק שליט"א
קריאה בתמימית לימים הנוראים ב-10 ש"ז בלבד
ניתן להשיג במשרדי 'שופר' רח' מתתיהו 10 בני ברק 03-677779

אילת קולנוע אילת הקניון האדום ביום שלישי יד' אלול 13/9/11
 השערים יפתחו ב-20:00 תחילת החוכנית 20:30
 כניסה 15 שקל

© כל הזכויות שמורות לארגון "שופר" ההרצאות מאובטחות

שידור חי באתר 'שופר' WWW.SHOFAR.TV
 בימים שאין הרצאות של הרב אמנון יצחק שליט"א מתקיימות הרצאות בשידור חי באולפן שופר'
 ע"י: הרב וסרמן, הרב גלזר והרב יוחאי חנאסב

מכתב גלוי מאת ה'חפץ חיים' בענין האסונות והעניות הנגרם מחוסר צניעות

בעזה"י, ר"ח תמוז, תרפ"ד, ראדין.
אל כבוד הרבנים והאדמו"רים די
בכל אתר ואתר.
אולי יש בידם לתקן דבר מה, יהיה
שכרם רב מה'.

הנה יש לי צער גדול מפני עצם הענין וגם מתמיהת רבים, אף שכולם מאמינים ש'כל מה שמתהווה למטה, בין לטוב בין למוטב, הכל הוא מאת הקב"ה'. מ"מ, כל אחד עומד ומשתומם ופלא הוא בעיניו; "מפני מה נשתנו העיתים כ"כ לרעה? הלא מלבד זה שכל ישראל בכל מקום פזוריהם בין העמים, כולם נעשו משועבדים. והיוקר הולך וגדול מיום ליום. והמסים והארנוניות ג"כ מתגדלים מאד, על כולם עוד הגזירות שנסבבו על התורה ומצוותיה נורא מאד, שהתינוקות של בית רבן בטלים במאות עיירות, גם מצב הפרנסה בכל מקום הוא רע מאד. כלל הדבר, עם ישראל הולכים ומתאוננים כל אחד על רוע מצבו. והנה, בשנים שלפנינו אף שהיו ג"כ מצויות צרות וגזרות, מ"מ מי שהיה בכלל תמימי לב, היה יכול להתנחם בנפשו ולומר; 'הגם שבעינים החיצונים אינו מתנהג כרצונו, אבל בעיני הנפש הוא בוטח שאינו מרוחק מהקב"ה ובודאי יעמוד הקב"ה לבסוף לימינו, כמו שכתוב: "פני יצמד לימין אֶבְיֹנוּ לְהוֹשִׁיעַ מִשְׁפָּטֵינוּ נַפְשׁוֹ" (תהלים' קט)'. אבל כהיום בעוה"ר מר לנו מאד מכל צד. כי כשהוא מביט בעצמו בעיני עוה"ז; 'מיום שחרב בית המקדש, אין יום שאין בו קללה' (סוטה' ט יב). וכשהוא מתבונן לאחריתו בעיני תורה ומצוות, ג"כ אין לו שום הצלחה. והגם שכל אחד מישראל מבקש מהקב"ה שישמע לבקשותיו ויטיב לו כרצונו, אין שומע לו, הלא דבר הוא?!!

ואמרתי; שעיקר סיבת הדבר, שאנו מרחיקים בעצמנו את הקב"ה מאתנו. הוא צוה לנו: "וְהִתְקַדְּשִׁתֶם וְהִיָּתַם קְדוֹשִׁים" ('ויקרא' יא מד) ואמרו חז"ל: 'אדם מקדש עצמו מעט, מקדשין אותו הרבה. מלמטה, מקדשין אותו מלמעלה. בעולם הזה, מקדשין אותו

לעולם הבא'. וכתוב אחר אומר: "כי ה' אֱלֹהֶיךָ מִתְהַלֵּךְ בְּקִרְבֶּךָ לְהַצִּילֲךָ" ('דברים' כג טו). (והמאמר "לְהַצִּילֲךָ" כולל הרבה ענינים; "לְהַצִּילֲךָ" מן החרב ומן השבי ומן הביזה) "וְהִנֵּה מִתְהַלֵּךְ קְדוֹשׁ וְנֹא יִרְאֶה כִּי עֲרֹת דָּבָר נִשְׁבַּ מֵאַתְּרֵיךָ" ('שם'). הרי ביאר לנו הכתוב מפורש, שכאשר נהיה "קְדוֹשִׁים", הוא מתהלך בינינו להצילנו מכל רע. אבל אם יראה בנו "עֲרֹת דָּבָר" הוא שב מאחרינו. וממילא יחולו עלינו כל הסיבות ח"ו.

והנה אמרו חז"ל ('ברכות' כד); 'טפה באשה' במקום שהדרך להיות מכוסה, הוא בכלל 'ערוה'. וכהיום בעוה"ר נתפרץ הדבר מאד מאד. והיצה"ר מפתה לנשים לילך פרועי ראש בלי שום כיסוי וגם לילך בזרועות מגולות וחלוקותיהן עשויות בלי בתי זרועות. ועוד חלק גדול מלבושיהן כנגד הלב וכה"ג, הכל מגולה, כדי שבכל מקום שבייט שם האיש, יהיה נגד הערוה. וממילא כל הברכות שמברך האיש בביתו, או כשהוא מתפלל בביתו נגד אשתו או בתו הגדולה, הם כנגד ערוה. וידוע, שבכל ברכה יש בה שם הקודש, א"כ, כשם שהמברך כהוגן ממשיך על עצמו ברכה, כמו שכתוב: "בְּכֹל הַמָּקוֹם אֲשֶׁר אָפִיר אֶת שְׁמִי אָבֹא אֵלֶיךָ וּבְכִתְיֹךָ" ('שמות' כ כא) כן הדבר להיפך ח"ו, אם מברך נגד הערוה ממשיך ח"ו עניות על עצמו! כדאיתא ב'בדרים' (ח); 'כל מקום שהזכרת השם מצויה, (שלא כהוגן) שם עניות מצויה' (ועי"ש בר"ן ורא"ש).

והנה ידוע, דסוף האדם, אף אם יהיה אלף שנים, הוא מוכרח להשיב נשמתו אל האלקים ולתת דין וחשבון על מעשיו ועל דבוריו. ואזי ימצאו אלפי אלפים ברכות ושמות הקדושים, שלא היה עליהם קדושה ולא עלו למעלה כלל. ועל הכל יתבעו ממנו בשעת הדין. וגדולה מזה מצינו בחז"ל, על הפסוק: "וּמַגִּיד לְאָדָם מֶה שָׁחֹ" ('עמוס' ד יג) 'אפילו שיחה קלה מגידין לו לאדם בשעת הדין'. כלל הדבר; 'ה'מאדע' (המודע=אופנה) הגרועה הזו, מביאה

לאדם לידי הרהורים רעים ולפעמים גם לז"ל ח"ו (ומסכן בזה בניו הקטנים, כמו שכתב הג' יעב"ץ בסדורו). וכמעט ע"י ה'מאדע' הגרועה הזו מבטלים בידיים מאמרו של הקב"ה, שאמר: "וְהִנֵּה מִתְהַלֵּךְ קְדוֹשׁ וְנֹא יִרְאֶה כִּי עֲרֹת דָּבָר" ('דברים' כג טו)!

והנה ידוע לכל; כשפרצה תבערה בכרם המלך והלהב גדול מאד, הכרוז יוצא מגדולי המלך לאנשי העיר: "התחזקו, התחזקו כלכם, לכבות את האש באיזו עצה שתוכלו, כי כרם המלך בוער באש. ואם תתעצלו בדבר תדעו כי בנפשכם הוא ח"ו. ומורדים תקראו, כי אינכם חוששים לכבודו. ואם תתחזקו כראוי ותכבו האש, יקבל כל אחד שכרו ורוב כבוד לפי ערך התחזקותו. כן הדבר בעינינו, כי הנה ידוע שכל ישראל נקראים כרם ד', כמו שכתוב: "כִּי פִי כָרְם ה' צְבָאוֹת בֵּית יִשְׂרָאֵל" ('ישעיה' ו) ובעוה"ר תבערה גדולה נפלה בכרמו בכמה מקומות ע"י ה'מאדע' הגרועה הזו, כי מתגבר כח הטומאה מאד עי"ז, כמאמרם ז"ל על הפסוק: "וְנִשְׁמַרְתָּ מִכָּל דָּבָר רָע" ('דברים' כג י), 'אזהרה שלא יהרהר אדם ביום ויבוא לידי טומאה בלילה'. וממילא נפסקה ההשפעה והברכה מכל או"א בעסקיו ונסכבו עי"ז כל הצרות הרעות, כמ"ש בסה"ק. ע"כ החוב מוטל על כל איש ואיש לכבות את האש הנורא הזה ולתקן בביתו שיהיה הכל עשוי כדין ולא יתנהגו בפריצות ח"ו. ויוזכה עבור זה, לצאת ממנו בנים ישרים וקדושי עליון. וביותר, החוב על הרבנים ועל כל החרדים לדבר ה' שבכל עיר ועיר, לדרוש ברבים מגודל הענין הזה הנוגע לקיומנו ולהצלחתנו בגוף ובנפש, בזה ובבא. ויתקיים מאמר הכתוב: "וְהִנֵּה מִתְהַלֵּךְ קְדוֹשׁ" ('דברים' כג טו).

דברי הכותב לכבוד ה' ותורתו ומיצר בצרת עמו ישראל,

המצפה לגאולה, במהרה בימינו אמן.

ישראל מאיר בר' ארי' זאב הכהן בעה"מ ספר 'חפץ חיים' ומשנה ברורה' ■

נופש 'בין הזמנים' סוכות במלון "פה נוף ערד"

עם הרב אמנון יצחק שליט"א

מיום ראשון עד יום רביעי * 3 לילות

כ"ה-כ"ח תשרי 11/10/23-26

פנסיון מלא 3 ארוחות

הרצאות, בריכה, פעילות לילדים

רישום בטלפון 03-6777779

נותרו חדרים אחרונים לרכיז חיי כפלים לילה ראשון חנם 500 ש"ח ללילה אפסרות ללילה אחד

ראש השנה "אוצרות חיים" במלון אריסטון-טבריה
 רביעי-מוצש"ק 2011-10-01/09-28 כט' אלול-ג' תשרי תשע"א פנסיון מלא!

ההשקפה:

- פעילות לילדים
- בעל תוקע יר"ש
- הרצאות מרתקות
- שתיה חמה וקרה- חופשי
- גלאש כשר, משגיח צמוד
- תפילות מיוחדות בנוסח ירושלמי בג' סעודות עשירות
- כולל ארוחת צהריים בהגעה

* בערב החג בלבד-הבריכה תהיה פתוחה בשעות נפרדות * אפסרות להסעות

לפרטים: אוצרות חיים, התקווה 73, תל אביב 03-6880091 | 050-3131740-1

מבצע DVD 3
ב-10 ש"ח בלבד

ניתן להשיג ב'שופר' 03-6777779

'סופרנו'
 ספרי תורה תפילין ומזוזות ע"י סופרים יראי שמים במהירים נוהים לפרטים אליהו: 050-5214219

מרפאת שיניים רב תחומית
 רבי עקיבא 44 בני ברק נוסד בשנת 1982 סניף תל אביב יציב ורפואתי מקורב סניף חדש ברחובות

המרכז להשתלות שיניים ואסתטיקה אצלינו, החור הוא רק בשן, לא בכיס.

בדיקה ויעוץ מקצועי ללא תשלום

השתלות | כתרים | וכל הטיפולים הנדרשים מחירים מחלים במיוחד! כדאי לטלפן ולשמעו.

רח' רבי עקיבא 44 בני ברק פינת הרב קוק 052-8448443 / 03-5794757

תחנת הרשמה לתלמידים/ות
 לכל הגילאים לפנימיות ובתי ספר תורניים לבעלי/ות תשובה בכל רחבי הארץ עמותה הרב יוסי שובע 050-4188650

התקליטור העולמי

לאור הצמאון הרב,

הוחלט לכסות את כל בתי האב בישראל

ניתן לרכוש מנית זכות בסך 4000 ש"ח בלבד!
להתחלת המבצע אפשרות עד 10 תשלומים

הדיסק כולל בתוכו:

כל ספרי חברותא של הרה"ג יעקב שולביץ שליט"א פרוש ל'תלמוד בבלי'.
כל ספרי הרה"ג אברהם חיים עדס שליט"א: ארבעת המינים, דיני רפואה
בשבת, שמיטה, חנוכה, שבת בתפארתה, דיני דרבנן, פאת זקנך ועוד...
עם ציורים ופוסטרים.

כל ספריו של הרה"ג יעקב לוגסי שליט"א: ברומו של עולם 10 כרכים, עמלנו,
אגרת לבת ישראל, נפשי בשאלתי, ישראל סגולתו, ואני תפילתי, מלמדים,
מראות, משפט, מלאכת ה', בעקבתא דמשיחא, שערי פרנסה...
כל ספרי הרה"ג משה אבגי שליט"א סדרת 'חכמת המצפון' כולל מועדים.
וכל ספרי הכשרות של הרה"ג מרדכי עזרן שליט"א.
בנוסף הספרים: משניות, רמב"ם, טור, שלחן ערוך וחסד לאברהם.
עם סרטי DVD של הרה"ג אמנון יצחק שליט"א והספרים:
עולם התשובה, העיתונאי, הרצל והציונות ועוד.

בס"ד	תאריך
לכבוד בנק	כתובת הבנק
מס' הסניף	
1- אני/הח"מ שם בעל/י החשבון	משפחה
מס' זהות / ח.פ.	
רח'	עיר
מיקוד	טל. בבית
פלאפון	
הוראה לחיוב חשבון ל'שופר':	
או בחיוב האשראי:	קוד מסלקה
מס' כרטיס	סוג חשבון
תוקף /	בנק
סך החיוב	מס' חשבון בבנק
מס' תשלומים	קוד מוסד
	2 3 9 2
	אסמכתא / מס' מזהה של הלקוח בחברה
<p>נות/ים לכם בזה הוראה לחיוב חשבונ/נו הנ"ל בסניפכם, בגין תרומתי ל"שופר" בסכומים ובמועדים שיומצאו לכם מיד פנים בפנים באמצעי מגנטי, או רשימות ע"י "שופר" כמפורט מטה ב"פרטי ההרשאה". (2) ידוע לי/לנו כי: א. הוראה זו ניתנת לבטול ע"י הודעה ממני/מאתנו בכתב לבנק ולי"שופר" שתכנס לתוקף יום עסקים אחד לאחר מתן ההודעה בבנק וכן ניתנת לביטול ע"י הוראת כל דין. ב. אהיה/נהיה רשאי/ים לבטל מראש חיוב מסוים ובלבד, שהודעה על כך תימסר על ידי/נו לבנק בכתב, לפחות יום עסקים אחד לפני מועד החיוב. ג. אהיה/נהיה רשאי/ים לבטל חיוב, לא יותר משערים ימים ממועד החיוב, אם אוכז/נוכזי לבנק, כי החיוב אינו תואם את המועדים או הסכומים שנקבעו בכתב ההרשאה, אם נקבעו. (3) ידוע לי/לנו כי הפרטים שצוינו בכתב ההרשאה ומילויים, הם נושאים שעל/נו להסדיר את המוטב. (4) ידוע לי/לנו כי סכומי החיוב ע"י הרשאה זו, יופיעו בדפי החשבון וכי לא תישלח לי/נו ע"י הבנק הודעה מיוחדת בגין חיובים אלה. (5) הבנק יפעל בהתאם להוראות בכתב הרשאה זה, כל עוד מצב החשבון יאפשר זאת, וכל עוד לא תהיה מניעה חוקית או אחרת לביצועו. (6) הבנק רשאי להוציא/נו מן ההסדר המפורט בכתב הרשאה זה, אם תהיה לו סבה סבירה לכך, ויודיע לי/נו על כך מיד לאחר קבלת החלטתו, תוך ציון הסיבה. (7) נא לאשר ל"שופר" בסכח המחובר לזה, קבלת הוראות אלו ממני/מאתנו.</p>	
<p>פרטי ההרשאה</p> <p>1. סכום החיוב ומועדו, יכעו מעת לעת ע"י "שופר" ע"י (העקרונות לביטולם). 2. פרטי החיוב: סמן במסגרת המתאימה</p> <p>4000 ש"ח</p> <p>תשלום 1 ☐ 4 תשלומים ☐ 8 תשלומים ☐ 10 תשלומים ☐</p> <p>חתימת בעל/י החשבון</p> <p>תורם נכבד, שים לב הוראה לחיוב חשבון זו אמורה להגיע לבנק דרך 'שופר' עליך לשלוח את הטופס ל'שופר' ת.ד. 2711 בני ברק. טל: 03-677779</p>	